

Regeringens skrivelse

1994/95:221



Skr.
1994/95:221

Redogörelse för åtgärder som avser
pensionsvillkoren för medföljande makar till
UD-tjänstemän m.m.

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 27 april 1995

Lena Hjelm-Wallén

Pierre Schori
(Utrikesdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för de åtgärder som vidtagits respektive planeras med anledning av riksdagens skrivelse 1993/94:439 om bl.a. pensionsvillkoren för medföljande makar till UD-tjänstemän.

Innehållsförteckning

Skr. 1994/95:221

1	Inledning	3
2	Beslutade och planerade åtgärder	5
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 27 april 1995 . .	6

Regeringen lämnar i denna skrivelse en redogörelse för de åtgärder som vidtagits respektive planeras med anledning av vad riksdagen gett regeringen till känna genom riksdagens skrivelse 1993/94:439. Med denna skrivelse överlämnades socialförsäkringsutskottets betänkande 1993/94:SfU24 Reformering av det allmänna pensionssystemet.

Den 22 september 1994 beslutade regeringen att det inom Utrikesdepartementet skulle tillsättas en arbetsgrupp med uppgift att behandla de frågor som riksdagen anmält. Regeringen uppdrog åt dåvarande chefen för Utrikesdepartementet, statsrådet af Ugglas, att utse ledamöterna i gruppen och utse en av dem att vara ordförande.

Den 6 mars 1995 överlämnade arbetsgruppen sin rapport om översynen av UD-makarnas pensionsvillkor m.m. Rapporten finns att tillgå hos Utrikesdepartementet. I rapporten redovisas nuvarande system för medföljandepension och UD-makarnas situation på den svenska och utländska arbetsmarknaden. Därutöver lämnar arbetsgruppen ett antal förslag i syfte att förbättra UD-makarnas villkor. Rapporten upptar i huvudsak följande förslag.

En make som medföljer en tjänsteman i utrikesförvaltningen under stationering utomlands har under vissa förutsättningar rätt till särskild ersättning, s.k. MAK (medföljande makes ATP-kompensation) enligt förordningen (SAVFS 1985:10) om särskild ersättning till medföljande make till tjänsteman inom utrikesförvaltningen. Vidare finns som komplement till MAK en gruppensionsförsäkring hos SPP som utgår fr.o.m. den månad den berättigade fyller 65 år. Arbetsgruppen föreslår en reformering av pensionsförmånerna som innebär att man på sikt lämnar systemet med MAK, till förmån för en samlad gruppensionsförsäkring. Under en övergångstid föreslås båda systemen gälla. De som har kvalificerat sig för MAK, genom att uppfylla kravet på 120 månaders utlandsstationering, bör enligt förslaget få fortsätta att erhålla ersättning medan övriga medföljande får ett engångsbelopp. Vidare föreslås en höjning av MAK-ersättningen till 0,55 % av ett basbelopp per medföljandemånad. En medföljande bör enligt förslaget inte kunna tillgodoräkna sig tiden för MAK samtidigt som den medföljande har annan pensionsförmån på grund av anställning under stationering utomlands.

Gruppensionsförsäkring utgår sedan i juli 1988 till alla medföljande makar till UD-tjänstemän, som är tillsvidareanställda, under utlandsstationering. Utrikesdepartementet betalar en försäkringspremie på f.n. 500 kronor per försäkrad och medföljandemånad. Arbetsgruppen föreslår en höjning av premieinbetalningarna för pensionsförsäkring till 1 500 kronor per månad. Beloppet för gruppension som hänför sig till av staten erlagd premie och eventuell MAK-ersättning bör enligt arbetsgruppen inte få överstiga två basbelopp (f.n. 71 400 kronor per år).

För att förbättra villkoren på arbetsmarknaden under utlandsstationeringen föreslår arbetsgruppen bl.a. att utlandsmyndigheterna bör agera aktivt tillsammans med departementet vid planering av familjens utlandsförflyttning och avisera om eventuella lediga anställningar vid

myndigheten och i stationeringslandet. Vidare föreslås att Utrikesdepartementet avsätter mer resurser för att förhandla om bilaterala avtal om arbetstillstånd för medföljande med de länder som är intresserade av att ingå sådana avtal.

UD-makarnas internationella nätverk för uppdrag för svenskt näringsliv m.m. – UDM Utrikes Marknadstjänster – föreslås få ett ekonomiskt stöd för marknadsföring.

Arbetsgruppen föreslår vidare att den tid då den medföljande UD-maken är bosatt utomlands skall få betraktas som överhoppningsbar enligt 8 § lagen (1973:371, omtryckt 1994:929) om kontant arbetsmarknadsstöd och enligt 8 § lagen (1973:370, omtryckt 1991:1334) om arbetslöshetsförsäkring.

2 Beslutade och planerade åtgärder

Skr. 1994/95:221

Regeringen har den 27 april 1995 beslutat om en ändring av bestämmelserna i förordningen (SAVFS 1985:10) om särskild ersättning till medföljande make till tjänsteman inom utrikesförvaltningen i huvudsak enligt arbetsgruppens förslag.

Utrikesdepartementet har fr.o.m. budgetåret 1994/95 avsatt en årlig summa om 4 miljoner kronor för att förbättra UD-makarnas ålderstrygghet m.m. Dessa medel är additionella, och kommer utöver de kostnader departementet har idag för medföljandes pensionsförmåner (2,9 miljoner kronor). Medlen skall bl.a. användas för att höja premieinbetalningen för en gruppensionsförsäkring som UD i juli 1988 tecknat för medföljande till utsända UD-tjänstemän. En fast lämplig högsta nivå, som inte kommer att överstiga två basbelopp per år, kommer att fastläggas.

Av den ovan nämnda summan på 4 miljoner kronor kommer vidare 100 000 kronor per år att avsättas som ekonomiskt stöd för marknadsföring av UD-makarnas internationella nätverk för uppdrag från svenska statliga, kommunala och privata uppdragsgivare – UDM Utrikes Marknadstjänster.

Utrikesdepartementet skall tillse att utlandsmyndigheterna blir mer aktiva när det gäller att bistå de medföljande med att söka förvärvsarbete på stationeringsorten. De medföljande som önskar förvärvsarbete utomlands skall få information om möjligheterna härtill vid bemannings-tillfällena. Departementet kommer också att öka ansträngningarna att förhandla fram bilaterala avtal om arbetstillstånd för medföljande.

Regeringen planerar att tillsätta en utredning av reglerna om arbetslöshetsersättning och i den utredningen kan också komma att ingå en översyn och prövning av UD-makarnas rätt till ersättning.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 27 april 1995

Närvarande: statsrådet Hjelm-Wallén, ordförande, och statsråden Peterson, Hellström, Thalén, Freivalds, Wallström, Persson, Tham, Schori, Blomberg, Hedborg, Andersson, Uusmann, Nygren, Ulvskog, Sundström, Lindh, Johansson

Föredragande: statsrådet Schori

Regeringen beslutar skrivelse 1994/95:221 Redogörelse för åtgärder som avser pensionsvillkoren för medföljande makar till UD-tjänstemän m.m.